

פ ר ט י כ ל ס' 2/ד'

מישיבת ועדת הפנים, ביום ג', כז' בחשוון
תשס"ו - 23.11.1954
(ישיבת בוקר)

היו"ר ב. נתן	ש. פרלמנט	בנוכחו:
א. אלישר	א. כלפון	
ר. בטטוני	ב. קמין	
ס. חזני		
ח. מגורי-כהן		

פרזנטים:
מר טילברסטון - יועץ משפטי, משרד הפנים
י. אב-רזי - סמכ"ל לשלטון מקומי, משרד הפנים
מר נגבי - משרד המשפטים

- סדר היום:**
- 1) מכתבים שנתקבלו בוועדה
 - 2) חוק איגוד ערים
 - 3) דו"ח הוועדה בבקשת הירידה מהמרחץ.
 - 4) בעיית המים בירושלים.

1) מכתבים שנתקבלו בוועדה

היו"ר ב. נתן:
נתקבל מכתב מהטיפת סק"י בכפר אוננו, ט-54.11.54, המוחה על פיזור הטעפה המיזורית והוצד המקומי ודורש "בחירות חפשיות ודימוקרטיה".

הוחלט: לאשר קבלת המכתב.

כן נתקבל מכתב מהאגודה החיפאית להסרטה, "בן-פילם", מיום 22.10.54, בענין רשות להדרכה ואינפורמציה בעניני סרטים וקולנוע וריכוז כל המסכונים למסול בענף הקולנוע במשרד אחד.

הוחלט: להעביר העתק המכתב למר הפנים

יושב-ראש הכנסת העביר לוועדה מברק שנתקבל מטעם מועצת פועלי מגדל-אשקלון, המוחה על הפרדת מועצת אשקלון מעיריית מגדל-אשקלון.

הוחלט: להעביר את הענין למר הפנים ולבקש הסבריו, לפני העמדת הענין בסדר-היום.

2) חוק איגוד ערים

היו"ר ב. נתן:
ראש עיריית תל-אביב הודיע שנציגו, מר יוספני, אינו יכול להגיע היום לישיבה. סגן ראש עיריית חיפה הודיע לי כי הם מקדמים את החוק בבקשה ויש להם רק הערה אחת: שאותה עירייה לא אדחה מועצה תוכל להשתתף בכמה איגודי ערים. כלומר, שאת איגודי הערים צריך לקטור על יסוד מטרות מסוימות. הם מבקשים שהדבר יהיה ברור בחוק. מעיריית נתניה ופתח-תקרה לא הודיעו שום דבר, וייתכן שהם ייענו להזמנה ויופיעו.

סעיף 4

ס. חזני: אני מציע צדדין יהיה להביא זאת למסמלה לא רק לגבי תכנית יזומה, אלא גם אם היזומה באה סדרותיות השכונות. צדדין לאפשר לרשות מקומית הסתגדות, להביא את פעולתיה לפני המסמלה או לפני הגוף המסמלה תקבוע. אני מציע להוסיף: "והיא רשמית... לאחר שתשמע את פעולת הרשות הסתגדות".

ר. בסטוני: כתוב שהמסמלה תחליט לפי שיקול דעתה, גם בניגוד לדעת הרשות הסתגדות. אני חושב שיש עוד חוקים שיכולים לחייב את הרשות הסתגדות מפילו אם אינה סמוגדת. לכן אני חושב שהמסמלה אינה צריכה להכריח אותה לעשות זאת.

היו"ר ג. חת: רוב הוועדה היה סבור, שאין לתת לרשות אחת להכריע לביצוע הדבר. מכנה עוד לא הצבענו על כך.

ס. חזני: אני מציע לחלק את סעיף 4 לסניפים. בסעיף קטן (1) יכתב מה שבסדר כאן, עם התיקון שהצעת; סעיף קטן (2) יאסר: "המסמלה לא תקנה סכסוכים כאלה לאיגוד ערים שעלול להיות בהן סכסוך פגיעה בהוזה ואורח החיים שכל רשות מספחה בקרב הצבור שלה". אם בכל זאת הרוב של האיגוד ירצה גם בסכסוכים כאלה, המסמלה לא תחייב את הסיעה להשתתף באיגוד הזה.

ב. סנין: אנחנו אסרנו עקרונית, שלא ייתכן בעתפחות הסובייציפאלית במרץ, שנקודה סטוייטת - מפיוזו בחינה שהיא - תהווה מעצור להתפתחות האיזור. מבחנו רוצים להגן על אינטרסים של כל מקום ונותנים לו אפשרות של דיון וערעור, עד למסמלה - שבה יושבים כל הגורמים. אם גם הם הערעור לא יתקבל, אין לתת לגורם איזה שהוא לעכב התפתחות של איגוד שלם.

י. אב-רזי: אני סובר שלא רצוי לקבל את הצעת ח"כ חזני, שהמסמלה לא תחליט אלא לאחר שתשמע את דעת הרשות הסתגדות, סטוי טעמים: א) בטלים "שיקול דעתה" כלולה העפידה על טיב ההתנגדות וטעמית פרטי ההתנגדות; ב) אם יוסיפו עליה, יהפכו את המסמלה לוועדת חקירה ויאפשרו בתוקף החוק לפסול שיקול של המסמלה אם לא הופיע בפניה הגורם המקומי - דבר הנוגד את עקרונות פעולת האבסטרקטיבה.

אני זוכר את תולדות הרעיון של איגוד ערים. הרעיון היה, לתת אפשרות למספר רשויות לבצע חלק מהתפקידים הדחופים הטופיעים כבר בחוקים קיימים. אין כל איפה לצאת מגדר חוקים קיימים של שלטון מקומי.

ר. בסטוני: אני חושב שההגדרה בקשר להוזה ואורח חיים היא מסוכנת ובמידה סטוייטת אינה ברורה. אני חושב שהדבר כרוך בפתרון לכל המסמלה של איגוד ערים. אם יהיה פיון סכסוכים, אז אפשר לדון לגופו של העניין בקשר להצעה כזו. אני חושב שלא כדאי להיכנס לפרטים כי אם נתחיל לסיין, רק בכתבך, ואילו האיגוד לא יעסוק בדברים אלה.

היו"ר ג. חת: מה נחסר בסעיף - שאשר צדדין להביא למסמלה גם את ההתנגדות ולא רק את התכנית עצמה, אבל איבנו יכולים לקבוע בחוקים הפרוצדורה שבה הדבר ייעשה. חזקה על כל מסמלה, שלא תחליט בעניין סבלי לתת לו שיקול מספיק. אני מתנגד שבכניס לחוק עניין של הוזה. אם יהיה איזה חוק שיתיר דבר כזה, יתנגדו גם פה. אבל אין מקום להכניס כאן תסבוכת כזו, אשר רק תגרע בדגש שבחנו סכסוכים לעקרון שיש רשות עליונה הפוסקת בעניין זה לאחר שיקול הדעת הסטויים.

סעיף 5

ס. חזני: במקום, שר הפנים או רוב הרשויות המקומיות, בסעיף קטן (א), אני מציע לכתוב: "שר הפנים יזו כל רשות מקומית הנוגעת בדבר". כן אני מציע לכתוב בסעיף קטן בוסף: "ועדת החקירה תהיה ציבורית". רוצה לומר בזה, שוועדה לא תהיה מורכבת מאנשי משרד הפנים או מעובדי הרשויות המקומיות שיש להם נגיעה בדבר.

ר. בסטוני: אני מסכים, שגם אם רשות אחת תתנגד, תורכב ועדת חקירה כדי לחקור בדבר. לא ברור מה זו, ועדת חקירה

ציבורית". סומך לוטר, ועדת חקירה על הכנסת "בני להבטיח ייצוג כל הגורמים.

ט. סילברסטון: אוטמת הסלה "ציבורית" כשלעצמה, לא תוסיף שום דבר. אם לא ייאסר שום דבר על ההרכב, הדבר נתון לברירה הנפשית של פי שימנה את הועדה.

ט. נגבי: אפילו לוטר: "ובלבד שרוב חברי הועדה לא יהיו בני הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר", אם זה יתקבל.

ב. ספינו: צריך להדגיש שהמסלול תמנה את ועדת החקירה, וזה תהיה זו הועדה הרב-מפלגתית. בני מסכים להצעה הראשונה של ח"כ חזבי.

היו"ר ב. ג. חת: ההגיון מחייב שגם במקרה של התנגדות רשות מקומית אחת, תינתן אפשרות להקים ועדת חקירה. כוונת הסעיף, שהועדה תמנה על-ידי הממשלה. אשר להרכב הועדה, אין זה סגן ההגיון להחיל על הממשלה חובת הרכבה מקומית. יכול להיות שצריך לכתוב: "שלא יהיה בה רוב חברי הרשויות הנוגעות בדבר או מקידי המסדרים הנוגעים בדבר", אבל לי ברמה הדבר טובן מחליו ופחות.

ד. פרלמטין: אם ישנה רשות אחת מתנגדת, הממשלה מחליטה את המקרים או לא להקים ועדה. אם שר הפנים מערער את רוב הרשויות המקומיות מערערות - אז צריך להקים ועדת חקירה.

היו"ר ב. ג. חת: אני בעד ספינת טענות כל הצדדים במלואן ועד הסוף, אבל לבסוף: להחליט. על כן אני בעד ההצעה הכללית. רשות מקומית תוכל לבקש ועדת חקירה, אבל חזר פך הממשלה תחליט סופית.

ד. בטטוני: אני מציע לסחוק את הכלים "שר הפנים" ובמקום הכלים "רוב הרשויות המקומיות" לכתוב: "אחת הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר רשמית" וכו'.

א. כלפון: אני מציע לסחוק את כל הוועדה הראשונה של הסעיף ולהתחיל בפלה "הממשלה". בסוף אני מציע להוסיף: "ולאחר שניתנה שורת ספקת לרשויות המקומיות הנוגעות בדבר לחוות את דעתן". כן אני מציע לכתוב: "בועדת החקירה יוותרו כחברי הועדה צמגי הארגונים המרשיים של הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר". במקום הכלים "של ועדת חקירה תמנה" אני מציע לכתוב: "של ועדת חקירה שתמנה על-ידי".

ט. נגבי: ברגע שנאסר כי תמנה ועדת חקירה, ברור כי עליה לחקור את העניין ואין צורך לעיין את ענין השוואת וכו'. בין אם נטחן או לא נטחן את הוועדה הראשונה, התוצאה תהיה זו, שתהיה ועדת חקירה. המיגודים המרשיים, עד כמה שידוע לי, הם מיגודים וולונטאריים ואין שום חוק שקובע את טעמם.

א. אליסר: אני מבין יועדת חקירה תטמע את כל המעורבים בדבר ואני מציע לח"כ כלפון לא לעמוד על הצעתו בקשר עם הגופים המרשיים.

ד. בטטוני: מטמע מהסעיף, שיוכל איגוד מסויים לקבל סמכויות אחדות מאשר איגוד אחר. האם זה ייתכן, וכי תחליט על כך?

היו"ר ב. ג. חת: הדבר תלוי בהיקפו של האיגוד ובתפקידיו. בסעיף 8 נקבעו כמה סייגים, בגבולות הסמכויות שיש לרשויות המקומיות.

ב. ספינו: אני תוסך בהצעת ח"כ כלפון. אם אנחנו מקבלים סעיף בחוק, הוא צריך להיות ברור. הדבר יתברר אם ייאסר: הממשלה לא תחליט... אלא לאחר שתקבל דין-וחשבון כל ועדת החקירה שתמנה על ידה ומפורטת ספקת לרשויות הנוגעות בדבר להביע דעתן על התכנית הטוענת ודו"ח ועדת החקירה". כן אני מציע לכתוב: "בועדת החקירה יוותרו צמגי המיגודים המרשיים על הרשויות המקומיות בסדירה".

מילו ארגונים אלה היו קיימים בתוקף החוק, הדבר ברור, אך אינם כאלה, מפילג סחר יכולים לקום ארגונים ארזיים נוספים.

היו"ר ג. נ. חת: *

אם יקומו ויתקבלו על ידי הציבור - הועדה תצטרך לפנות אליה. אפשר גם להוסיף: "נוסף לכל גוף

ג. ספי:

ציבורי אשר יקום."

אם כולם מסכימים, גם אז צריך להקים?

ע. פרלסטין:

אם כולם מסכימים, שר הפנים מאשר. ישנה הצעה שועדת חקירה יכולה להתמנות לפי דרישה של רשות אחת. ח"כ פרלסטין אינו תומך בהצעה זו. כולם מסכימים שועדת החקירה תתמנה על-ידי הממשלה. אשר להרכבה, ח"כ חזני מציע: "ועדה ציבורית". היה גם תיקון בדבר מי-הסתתפות של פקידים ורשויות מקומיות הנוגעים בדבר, והיתה הצעה על דבר הסתתפות בציגי ארגונים ארזיים.

היו"ר ג. נ. חת:

אינני מבין איך אפשר להציע ששר הפנים לא יביא את הדבר לממשלה. הרי זה ענין של רשויות מקומיות ושר הפנים הוא המטפל בכל העניינים האלה.

א. אלישר:

הם רוצים להגיד, ששר הפנים לא יוכל לבקש ועדת חקירה. אני מבין שאין הערות ביחס לפסקה (ב) של סעיף 5.

היו"ר ג. נ. חת:

סעיף 6

האם לא מספיק לכתוב "גוף מוגד" ללא התוספת המרחיבה?

היו"ר ג. נ. חת:

העובדה שהיא גוף מוגד נותנת לו למעשה את הסמכויות האלו, אבל דעת היועץ המשפטי של הממשלה היתה, שזה יפתח פתח לכל מיני פירושים של ביהמ"ס.

שר נגבי:

אנחנו התכוונו ביחוד להוסיף: "מילו תפקידיו", מכיון שהאיגוד מוקם למטרה סטטיסטית סגור. מצד אחד הוא מוגד בתור אישיות משפטית ומצד שני הוא מוגבל לפי התפקידים הטוטליים עליו.

י. אב-רזי:

אם גוף מוגד החליט לאחר כמה שנים להתפרק, צריך לדעת לאן עוברים הסמכויות, הנכסים והתביעות. בלעדי זאת החוק יהיה בלתי מוטלם.

ג. בסטוני:

אין חוק ישראלי שקובע מה זה גוף מוגד. סעיף 46 בדבר הטלך במועצתו קובע אינסטיטוציה זו ומעמדה. אין למצוא תשובה לשאלת הפירוק בחוק הכללי. זה תלוי בסוג הגוף המוגד, והחוק הקובע את הגוף המוגד הזה קובע גם זאת. מובן שגם בחוק זה צריכה להיות הוראה בענין הפירוק, אבל היא ישנה בסעיף 17.

שר נגבי:

אני מציע לכתוב "לצורך מילו תפקידיו" במקום הנוסח המוצע.

היו"ר ג. נ. חת:

אני מציע לכתוב סעיף שיגדיר מה גודל כל התפקידים והתביעות והנכסים במקרה של פירוק האיגוד.

ג. בסטוני:

יכולה להיות דרך נוספת - לפירוק ישמש חלק מהקונסטרוקציה. זאת מותרת, שבאותה הכרזה ברטופות או באותה הצעה של תכנית, הדבר יאמר.

היו"ר ג. נ. חת:

סעיף 7

היו"ר נ. חת:

איך תורכב הסועצה? ייתכן שהחוק אינו מזכיר את ההרכב בכוונה. השאלה היא, אם בגלל חסונו של התפקידים והסמכויות כדאי להשאיר זאת כך או אם יש לקבוע שהסועצה תורכב לפי כללים מסויימים.

ב. קסין:

היות והחסוני רב, קשה לקבוע איך תוקם הסועצה, אבל החוק צריך להבטיח דבר אחד והוא - שיחופן של כל הרשויות שהסועצה הזו חופפת אותן.

ג. בסטוני:

אני חושב שבנוסח החוק צריך לתאר איך תורכב הסועצה. לדעתי יש להביא בחשבון את הגודל מבחינת מספרית ויחסי הכוחות הפנימיים בתוך הסועצה.

א. אליסר:

סעיף 14(2) אוסר זאת במפורט. זאת אוסרת שאין אפשרות לקבוע טראש איך תורכב כל אחת מהסועצות.

ס. חזני:

אני מציע שלישיבה הבאה יביא מסרד הפנים הצעה או פירוט מסויים שיכנס לסעיף 7 ובו יהיו כמה כללים סחייבים בכל מקרה.

סעיף 8

ס. חזני:

אני מציע לכתוב בסעיף-קטן (1): "ובלבד שלא תוענק לאיגוד ערים הסמכות לפעול בעניני דת, תרבות והוי שלא על דעת כל הרשויות המאוגדות באיגוד, או לעסוק בענינים העלולים לפגוע בעניני דת, תרבות והוי-חיים שלא על דעת כל הרשויות המאוגדות באיגוד".

ב. קסין:

אני מתנגד להצעה זו, כי אם נפתח פתח להתנגדות מעקרונות איזה שהם, אין לדבר סוף. ועדות החקירה של הממשלה הן חשובה לכל ערעור מסוג זה.

היו"ר נ. חת:

אני מציע תיקון לחזני: "אין להעניק לאיגוד ערים אלא סמכויות מתפקידים שהוענקו או שסותר להעניקם... וכו'".

ג. בסטוני:

איני יודע אם בסמכות החוק לחדור גם לשטחי הוי, תרבות וכו'. אם הדבר נוגע לשטחים אלה, צריך בהחלט לקבל את הצעת ח"כ חזני. אני חושב שהפגם היסודי בחוק הוא שערר את השאלה.

ז. אב-רזי:

אם נקבל את הצעת ח"כ חזני יש למחוק את הסעיף הראשון. פה יש סמכות חלקית ספציפית פונקציונלית ברורה, בתוך מסגרת הסמכויות הכלולות כיום. הצעת ח"כ חזני טיפחה גישה לגטרי אחרת ההורסת את הסבבה של החוק.

היו"ר נ. חת:

ההנחה היא, כי חוק זה מביא כיסוד שלאיגוד ערים אפשר למסור סמכויות ותפקידים שסותרים לרשויות המתאגדות, מלבד ארנונות ופה שנקבע בסעיף-קטן (2). זאת אוסרת שאי-אפשר להעניק לאיגוד ערים סמכות העולה על סמכות העיריה, פרט לענין הארנונה שלגביו יש הגבלה.

אני מבין שהרוב מקבל את הנוסח הזה, ושנה רק תוספת של ח"כ חזני, כפי שהוצעה על ידו.

סעיף 9

(אין הערות לסעיף זה).

קבלתי מכתב שעירית ת"א שלחה לטר הפנים ומכתב
שני מהחלקה המוניציפאלית של הועד-הפועל של
ההסתדרות הכללית, עם הערות להצעת החוק הנדונה.

היו"ר נ. חת:

הוחלט: (1) בהתאם לבקשת החלקה המוניציפאלית של
הועד-הפועל של ההסתדרות הכללית, להזמין
לישיבה הבאה את בא-כח החלקה, כדי
לסמוע הערותיו לחוק הנדון.

(2) להכניס לתיקי חברי הועדה העתק תזכיר
עירית ת"א והחלקה המוניציפאלית לחוק הנדון.

(3) לסנות את ההחלטה הקודמת של הועדה, ולגשת
להצבעות על סעיפי החוק. בטידה שיופיעו
בישיבת הועדה ב"כ העיריות שהוזמנו - ייסמנו.

(3) דו"ח הועדה בבעיית הירידה מהארץ

האם יש ליו"ר הועדה ידיעה בענין הדין-וחשבון
שנשלח בבעיית הירידה? א. אליטר:

הועדה ססייטת את תפקידה בזה, שהיא סניחה מסקנות
אלו על שולחן הכנסת. אוכל לברר פרטים בענין זה
אצל יוטב-ראש הכנסת ויוטב-ראש ועדת הכנסת.

היו"ר נ. חת:

הוחלט: לקבל את הצעת היו"ר.

(4) בעיית המים בירושלים

ועדת הפנים דנה בשאלת המים בירושלים. עברו כבר
כמה חדשים מאז סנהלי מטרד האוצר ומטרד הפנים קבלו
עליהם את הטיפול בבעייה זו. אני מציע שיוטב-ראש הועדה יפנה למנהלי
המטרדים האלה. א. אליטר:

ועדת הפנים חייבת מסקנות לכנסת בענין המים. היו"ר נ. חת:

הוחלט: להעמיד את בעיית המים לירושלים בסדר-היום
של ישיבת הועדה ביום ג' בעוד שבועיים,
ולהודיע על כך למנהלי המטרדים הנ"ל.